

I ara hem d'evitar la fi del món?

Josep Coll i Amengual,
membre de la comissió de l'STEI-i per al Medi Ambient

En el tema de les emissions de CO₂, fins ara hem anat passant pàgina, però s'ha arribat a un punt en què no hi ha volta de full. La realitat empitjora les previsions més catastròfiques i, a hores d'ara, no hi ha cap científic que negui ni rebaixi la potencialitat devastadora de l'escalfament global provocat pels gasos d'efecte hivernacle. L'últimàtum és damunt la taula i tots nosaltres l'enrevoltam; cal que hi actuem. Hem de trobar o inventar un model de viure sense cremar tant de petroli, i canviar els nostres hàbits de vida de manera notable.

Per altra banda, cal puntualitzar que aquest canvi pot venir obligat per l'esgotament dels combustibles fòssils. Aquí, els estudis també són d'una contundència que escarrufa. Segons els experts, amb els responsables de les principals companyies petrolieres en l'àmbit mundial al capdavant (no se n'amaguen), hem assolit o estam a punt d'assolir el pic del petroli, és a dir que, a partir d'ara, per qüestions físiques, l'extracció de petroli disminuirà progressivament. Aquest fet, juntament amb el fet que la demanda no s'atura de créixer, farà que augmenti el preu dels combustibles d'una manera privativa per a la immensa majoria de la població.

La primera idea que ens pot passar pel cap, irreflexiva, pot ser un miratge de solució. Amb l'esgotament dels combustibles fòssils s'haurà resolt el problema del canvi climàtic, podríem pensar. Malauradament, no serà així. L'exhauriment de les fonts d'energia no renovables ens portarà, si no en disminuïm radicalment el consum, a

un punt de no retorn. No serem a temps a fer el canvi de les energies convencionals a les renovables i serà molt més difícil controlar l'augment de la temperatura planetària. La fam i la misèria, i amb això les guerres, es generalitzaran.

Òbviament, la solució no depèn només del que nosaltres facem o deixem de fer. Però podem entonar un *mea culpa* ben tranquils. Les Illes Balears són el lloc amb més cotxes per habitant de tota Europa. Les emissions provocades per aquest mal sistema de mobilitat superen, de llarg, el que seria, si no convenient, almanco raonable. No hi ha alternativa. O deixam el cotxe aparcat, o sapiguem que estam contribuint de manera decidida a la fi del

“...ja hem adoptat les primeres mesures, que intensificarem, cada vegada més, per aconseguir disminuir l'ús del vehicle privat a motor.”

món. A la catàstrofe. Per sort, però, sembla que no tot està perdut. Hi ha esperança. En aquest moment, les administracions de les Illes Balears semblen disposades a fomentar el canvi d'hàbits en els desplaçaments. Les inversions en transport públic, el projecte de tramvia de la badia de Palma, l'allargament i l'electrificació de les línies de tren, el trentram o, naturalment, els carrils per a bicicletes, han de ser el veritable punt de partida d'una nova manera d'anar (i venir) per la vida. Sabem que aquestes actuacions han provocat alguns recels en una part de la ciutadania. Per això aquest article, per convèncer-los, i per animar els que ja ho estan, que justifiquin davant els escèptics la necessitat imperiosa d'adoptar maneres sostenibles de mobilitat.

La vessa que pot fer deixar el cotxe per agafar el tren o la bicicleta és molt semblant al tipus de peresa que té, posem per cas, un infant que s'ha d'aixecar per anar a escola. La raó per superar aquestes dues pereses és ben clara: si no, serà pitjor. Si no vas a escola, hi hauràs d'anar de gran, tot sol, sense amiguets. Si no comences a prescindir del cotxe, després serà massa tard. Hem d'actuar com un pare responsable i no defugir el debat, tot i que haguem d'entrar amb alguna discussió. No es tracta de vèncer, sinó de convèncer. No hi ha alternativa.

Des de l'STEI-i som ben conscients d'aquesta nova realitat i ja hem adoptat les primeres mesures, que intensificarem, cada vegada més, per aconseguir disminuir l'ús del vehicle privat a motor.

Per una banda, hem fet campanyes dirigides a l'afiliació i, per una altra, amb molta més ambició, els sectors d'ensenyament del sindicat encapçalam les reivindicacions, a base de propostes absolutament factibles, per a canviar de dalt a baix el sistema de mobilitat per als desplaçaments cap els centres educatius a les Illes Balears. Per a posar alguns exemples apuntarem els plans de mobilitat, la pacificació del trànsit, els camins escolars, el foment de l'ús de la bicicleta, la inclusió de criteris de sostenibilitat en els processos d'adjudicació de places al personal docent, la compatibilitat dels horaris per a aquells professors que comparteixen cotxe, etc.

En aquest mateix sentit, a mitjan octubre d'aquest 2010, l'STEI-i organitza unes jornades per a posar en comú totes aquestes qüestions entre la comunitat educativa. Serà el fòrum clau per destriar els nous camins que s'hauran de recórrer a partir d'ara per anar a escola. Aprofit l'avinentsa per a convidar-vos-hi.

El tema és seriós, xerram d'evitar la fi del món, ni més ni pus. És cert que no passarem a la Història per agafar el tren o anar en bicicleta, per deixar el cotxe aparcad o per, com fa milions d'anys, tornar anar a peu. Amb aquestes accions tan senzilles aconseguirem una cosa infinitament més meritòria que passar a la història: que, després de nosaltres, continuï la història. □